

FÄRDKNÄPPEN

– Ett annat lunda hus!

Ett hus för människor i "den andra halvan av livet"

Det är alltså

- inte ett serviceboende
- inte ett äldreboende
- inte ett vanligt kollektivhus

Vad är det då?

Jo, Färdknäppen är Familjebostädernas hyreshus på Södermalm i Stockholm, där vi utvecklar en vardagsgemenskap i boendet, som gör livet roligare och lättare när familjegemenskap och arbetsgemenskap minskar med stigande ålder

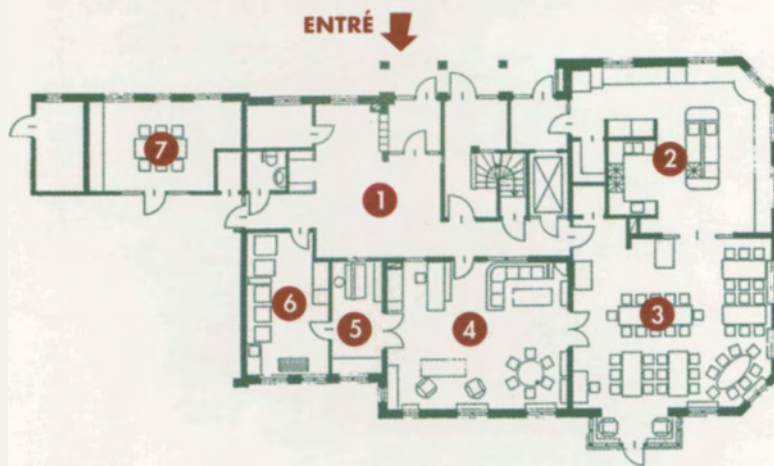
- vi har matlag för gemensamma huvudmål
- vi sköter vårt hus och vår trädgård själva
- vi lär av varandra i vardagens sysslor och
- vi kan hjälpa varandra att hålla livsandarna igång, om och när orken börjar sina

PLANRITNING ÖVER BOTTENPLANET

I kollektivhusets bottenvåning finns en rymlig entré ("torg" 1), kök (2), matsal (3), allrum med bibliotek och syplats (4), vävrum (5) och tvättstuga (6) samt hobbyrum/verkstad m.

HUR STORT ÄR HUSET, HUR STORA ÄR LÄGENHETERNA?

Huset innehåller 43 lägenheter – 1:or, 2:or och 3:or på mellan 37 och 75 kvm. Därutöver finns det rikligt med gemensamma utrymmen.

I bottenvåningen finns merparten av de kollektiva utrymmena. De är så placerade att de är flexibelt användbara för olika behov.

Högst upp i huset finns ett rum för samvaro, försett med öppen spis och en takterrass därutånför.

I källaren finns förutom individuella källarförråd också kollektivets förråd och matkällare samt motionsrum, bastu och fotolabb.

Desutom har vi ett gemensamt kontor med dator och kopiator m m samt två små gästrum, som kan hyras för en billig penning av långväga gäster.

Alla som bor i huset har alltså – till priset av en normalstor lägenhet – tillgång till en ca 400 kvm stor bostad! Därav är den privata bostaden en del – en lägenhet fullt utrustad med kök och bad.

I Färdknäppen ska man känna sig hemma överallt. De gemensamma utrymmena är en del av bostaden och dörren till denna bostad är husets entré mot gatan. Innanför den kan vi alla som bor i huset röra oss fritt, tryggt och hemtamt. Därför har huset en "brevbärarsluss", innanför vilken endast de komma mm bebor eller gästar huset.

FÖR VEM ÄR DET TÄNKT?

Till Färdknäppen flyttar du när ungarna flugit ur boet eller när barn och familj inte längre dikterar behoven. För att **bo i huset ska man vara över 40 år och inte ha hemmavarande barn, samt ställa upp på idén om gemensamt boende för oss "i andra halvan av livet".**

Det är viktigt att här bor människor i olika åldrar. **Idealet är när ca hälften är yrkesverksamma och hälften är pensionärer** och så har det hittills varit. Yrkesaktiva för in "friska fläktar" i huset och får i gengäld service av pensionärerna, som har mer tid att lägga på matlagning och **husets omvårdnad.**

Alla som bor i huset måste ingå i såväl matlag som städlag. Det innebär dock inte att alla måste vara duktiga matlagare eller att alla måste göra exakt lika mycket. "Av var och en **efter förmåga...**" står det i **föreningen Färdknäppens stadgar.**

VARFÖR BO SÅ HÄR?

Fördelarna med att bo i Färdknäppen är många och givetvis olika för olika individer. Hur mycket gemenskap och samvaro man önskar varierar också mellan individer samt **från tid till annan.**

Utöver gemenskapen innebär boendet i Färdknäppen **också stora praktiska och ekonomiska fördelar. De ge-**

mensamma måltiderna innebär stora tidsvinster och kostar mindre än vad det gör att laga mat var och en för sig.

De som bor här behöver inte hålla sig med egen tvättmaskin, symaskin, dator, TV, tidningsprenumeration etc. Tillgången till verkstad och verktyg möjliggör reparationer och underhåll, som annars måste lämnas bort till proffs.

Trots att de flesta lägenheterna är små finns här möjlighet att ta emot gäster och ordna fester. Huset är inte barnförbjudet – barn och barnbarn gästar oss flitigt. Vanligt är att far- och morföräldrar har barnbarnen hos sig för att avlasta föräldrarna. Det är lätt att sysselsätta barn i Färdknäppen.

Vi som bor här – ett 50-tal personer – har efter ett långt liv mängder av erfarenheter och kunskaper att dela med oss av till varandra. I Färdknäppen lär man sig varje dag något nytt och huset är rikt på materiella och mänskliga resurser.

Att tillsammans planera, tillreda och äta dagens huvudmål fem dagar i veckan är den centrala aktivitet, kring vilken många andra uppstår och utvecklas. Vi träffas i studiecirklar och arbetsgrupper. Vi ordnar föredrag, musikaftnar, pubkvällar och gör utflykter, teaterbesök m m tillsammans.

Givetvis innebär detta sätt att bo också många konflikter. Men även konflikter kan vara positiva och vi lär oss att allt bättre lösa dem.

HUR KOM HUSET TILL?

Initiativet till Färdknäppen togs av ett antal medelålders personer, som oroade sig för sin framtid och sitt boende på äldre dagar. De formulerade ett par frågor:

- Hur kan medelålders människor och äldre hjälpa varandra till mer gemenskap, bättre livskvalitet och mindre beroende av kommunal service genom att bo nära varandra i en lämplig miljö med utrymme och utrustning för gemenskap?
- Hur ska den bostad utformas, som förmår medelålders människor att lämna "det tomma redet" när ungarna flugit ut, så att de stora bostäderna åter kan komma barnfamiljer till godo?

Svaret finns idag i Färdknäppen. Men vägen till färdigt hus var lång. 1987 bildades en förening och inom den diskuterade vi i två års tid våra idéer. Vi letade efter tänkbara

projekt och uppvtaktade kommunala bostadsbolag, beslutsfattare och politiker.

När AB Familjebostäder 1989 erbjöd sig att bygga ett hus åt oss på tomten vid Södra station, vidtog ett intensivt samråd med arkitekter, projektledare och byggare om husets planlösning, inredning och utrustning.

Samrådet har resulterat i ett hus som väl stämmer överens med de ursprungliga visionerna och som fungerar bra i vår vardag, såsom den gestaltar sig idag.

ETT PILOTPROJEKT

Vi brukar också kalla Färdknäppen "ett undantag" – huset dit man flyttar när det är dags att lämna över den stora familjebostaden till nästa generation barnfamiljer. Vi har arbetat för att vårt "undantag" skulle byggas och förvaltas av ett allmännyttigt bostadsbolag i hopp om att det skulle få efterföljare. Vi tror att det kommer att behövas många moderna undantag för 2000-talet.

VILL DU VETA MER OM FÄRDKNÄPPEN KONTAKTA

Kollektivhusföreningen Färdknäppen
Fatbursgatan 29 A, 118 54 Stockholm

Tel: 08-668 95 85 Info-ansvarig: monica.wo@spray.se
www.fardkanppen.se

HAR DU SETT FILMEN OM FÄRDKNÄPPEN?

Till denna folder finns även en video som på en knapp halvtimme beskriver idén och livet i Färdknäppen.

Film och folder är framtagna med stöd av Hyresgästernas Riksförbund, Hyresgästföreningen i Stor-Stockholm, Jan Lundqvist arkitekter AB, SABO och Socialstyrelsen.

Vill du beställa fler foldrar eller köpa filmen kan du kontakta:
Familjebostäders Kundtjänst på telefon 08-737 21 57, Fax 08-737 21 21

Ingår i koncernen
Stockholms Stadshus AB

Huvudkontor: Sankt Eriksgatan 47, Box 49103, 100 28 Stockholm
Telefon: 08-737 20 00, Telefax: 08-737 21 38. E-post: familjebostader@familjebostader.stockholm.se